

Julie Morgan AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Health and Social Services

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA/JM/4292/20

17 Rhagfyr 2020

Annwyl Lynne,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 4 Rhagfyr 2020 yn fy hysbysu o'r ymgynghoriad diweddar a gynhalioch â rhanddeiliaid ar ymateb Llywodraeth Cymru i'ch ymholiad a'ch adroddiad ar Hawliau Plant yng Nghymru.

Gofynnoch am gopi o'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant yng nghyswllt:

- yr adolygiad a'r newidiadau a wnaed i Fodel Cyllido ar sail Gweithgareddau Llywodraeth Cymru; a
- dyrannu cyllid i Seilwaith Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru 2020-2025 Llywodraeth Cymru, fel y cyfeiriwyd ato yn y dystiolaeth gan Ysbyty Plant Noah's Ark

Mae'r Is-adran Ymchwil a Datblygu, o fewn yr Adran Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, wedi cwblhau Asesiad Effaith Integredig mewn cysylltiad â'r dull cyllido newydd, a oedd yn cynnwys Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant. Fodd bynnag, bu peth oedi o ran cyhoeddi'r Asesiad o ganlyniad i bwysau yn ymwneud â COVID yn y Tîm Ymchwil a Datblygu. Y bwriad yw blaenoriaethu'r dasg hon erbyn diwedd mis Ionawr.

Drwy Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru (cangen allanol yr Is-adran Ymchwil a Datblygu) mae Llywodraeth Cymru yn buddsoddi'n helaeth mewn ymchwil sy'n effeithio ar blant a phobl ifanc o fewn y Seilwaith Datblygu Ymchwil sy'n rhan o Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru (HCRW RDI). Er enghraifft, rydym yn ariannu'r Ganolfan Ymchwil a Datblygu Gofal Cymdeithasol Plant (CASCADE), sy'n canolbwyntio ar ymchwil gofal cymdeithasol plant, gan gynnwys plant sy'n derbyn gofal, a'r Ganolfan Datblygu a Gwerthuso Ymyriadau Cymhleth er mwyn Gwella Iechyd y Cyhoedd (DECIPHer) a'r ganolfan ragoriaeth ar gyfer ymchwil iechyd y cyhoedd. Mae'r ganolfan honno'n canolbwyntio ar lesiant ac ymddygiad iechyd plant a phobl ifanc ac mae'n ymgorffori'r Rhwydwaith Ymchwil Iechyd mewn Ysgolion (SHRN). Yn ogystal â hyn, mae ein Canolfan Genedlaethol ar gyfer Ymchwil ar Iechyd a Llesiant y Boblogaeth yn canolbwyntio ar y blynyddoedd cynnar ac ysgolion cynradd fel un o'i dwy ffrwd waith graidd ac mae'n rhedeg y Rhwydwaith Iechyd a Chyrhaeddiad Disgyblion mewn Addysg Gynradd (HAPPEN).

Hefyd fel rhan o RDI HCRW, mae Llywodraeth Cymru yn ariannu nifer o grwpiau seilwaith datblygu ymchwil eraill, megis unedau treialon clinigol, economegwyr iechyd a'r grŵp Cyswllt Diogel Gwybodaeth Ddienw (SAIL), i gydweithio â grwpiau ymchwil sy'n ceisio ennill

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Julie.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

cyllid ymchwil gan gyllidwyr ymchwil o ansawdd uchel (cyhoeddus, elusennol a masnachol) o bob rhan o'r DU a thu hwnt.

Yn ogystal â hyn, ac mewn perthynas â chapasiti ymchwil mewn ymchwil bediatrig, mae Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru yn darparu cyllid ar gyfer un sesiwn yr wythnos (0.1 wte) o amser y Dr Phillip Connor fel ein Harweinydd Arbenigol ar gyfer ymchwil bediatrig. Mae'r rôl yn un sy'n hyrwyddo ymchwil bediatrig drwy greu rhwydweithiau a all helpu i adeiladu màs critigol mewn ymchwilwyr (a elwir yn brif ymchwilwyr) a chefnogi'r nifer sy'n manteisio ar astudiaethau ledled Cymru. Mae hyn yn rhoi cyfle i'r Dr Connor ymgymryd â rôl arweiniol genedlaethol i ddatblygu ymchwil bediatrig yn benodol. Mae hefyd yn rhoi aelodaeth o Grŵp Arbenigol perthnasol y Sefydliad Cenedlaethol dros Ymchwil Iechyd y DU, a ddylai gryfhau ei allu i ddod â threialon i Gymru. Mae tua 30 o arweinwyr arbenigol yng Nghymru ar draws ystod eang o themâu neu feysydd clefydau. Mae'r ymrwymiad amser y Dr Connor i'r sesiynau hyn (un sesiwn yr wythnos) yn debyg i swyddi yn y 29 o feysydd pwnc a chlefydau eraill ac mae'n debyg i rolau a ariennir yn y Sefydliad Cenedlaethol dros Ymchwil Iechyd (y sefydliad cyfatebol yn Lloegr).

Gwnaethoch hefyd ofyn am gylch gorchwyl yr ymchwil a gomisiynwyd gan Lywodraeth Cymru i gryfhau a hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru y cyfeiriais ato yn fy ymateb i adroddiad y Pwyllgor ar Hawliau Plant.

Mae manyleb yr ymchwil yn nodi'r nodau a'r amcanion a ganlyn:

- Datblygu dealltwriaeth glir o ddeddfwriaeth bresennol a fframweithiau canllaw statudol i benderfynu a yw'r rhain yn berthnasol i ddiogelu a hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru ac i ba raddau
- Edrych a oes tystiolaeth y byddai gwneud newidiadau i ddeddfwriaeth bresennol a fframweithiau canllaw statudol yn cryfhau ac yn hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru
- Edrych a oes tystiolaeth y byddai cyflwyno deddfwriaeth a phwerau newydd, gan gynnwys ymgorffori confensiynau pellach gan y Cenhedloedd Unedig yng nghyfraith Cymru a/neu'r posibilrwydd o gael Ddeddf Hawliau Dynol i Gymru, yn cryfhau ac yn hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru. Cynnwys asesiad i weld a fyddai unrhyw ddeddfwriaeth a phwerau newydd yn tanseilio a/neu'n ychwanegu rhagor o gymhlethdod i'r fframwaith deddfwriaethol presennol yng Nghymru
- Cymharu'r opsiynau o wneud newidiadau i ddeddfwriaeth bresennol a fframweithiau canllaw statudol â chyflwyno deddfwriaeth a phwerau newydd, o ran cryfhau a hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru. Cynnwys argymhellion seiliedig ar dystiolaeth sy'n nodi sut i gryfhau a hyrwyddo cydraddoldeb a hawliau dynol yng Nghymru

Dylid ystyried y nodau a'r amcanion hyn yng nghyd-destun deddfwriaeth nad yw'n ddeddfwriaeth Gymreig er mwyn penderfynu pa agweddau ar gydraddoldeb a hawliau dynol sy'n ddibynnol ar ddeddfwriaeth ehangach.

Ni fydd yr ymchwil yn ystyried yn benodol rinweddau a dichonoldeb gosod dyletswyddau ar gyrrff cyhoeddus mewn perthynas â Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r

Plentyn ond bydd yn ystyried a ddylid gosod rhwymedigaethau hawliau dynol ar bob lefel o lywodraeth yng Nghymru.

O ran y Bil Cwricwlwm ac Asesu, rwy'n ymwybodol eich bod wedi cael gohebiaeth gan Kirsty Williams AS, y Gweinidog Addysg, dyddiedig 5 Tachwedd.

Bydd ein hymgyngoriad ar y Cynllun drafft ar Hawliau Plant (sydd i fod i fynd yn fyw cyn toriad mis Rhagfyr) yn cyfeirio at ein strategaeth ddiweddaraf ar godi ymwybyddiaeth. Rydym wir yn gweld y cwricwlwm fel rhan o'n strategaeth hirdymor ar gyfer codi ymwybyddiaeth o'r UNCRC.

Yn gywir,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'Julie'.

Julie Morgan AS/MS

Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Health and Social Services